

Pašije podle Marka

Čítanka – liturgický překlad

POMAZÁNÍ V BETÁNII

Mk 14,1-9

¹Bylo dva dny před velikonoce a svátky nekvašeného chleba. Velekněží a učitelé zákona hledali příležitost, jak by se lstí zmocnili Ježíše a jak by ho připravili o život, ²říkali totiž: „Jenom ne o svátcích, aby nedošlo ke vzbouření lidu.“

³Když byl Ježíš v Betánii v domě Šimona Malomocného, přišla k němu při jídle žena s alabastrovou nádobkou drahocenného oleje z pravého nardu, rozlomila nádobku a olej mu vylila na hlavu. ⁴Někteří to však těžce nesli a mezi sebou si říkali: „Nač došlo k takovému plýtvání tím olejem? ⁵Vždyť se ten olej mohl prodat za víc, než tři sta denárů a dát je chudým.“ A zlobili se na ni. ⁶Ježíš však řekl: „Nechte ji! Proč jste na ni zlí? Dobrý skutek na mně vykonala. ⁷Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky a můžete jim prokazovat dobrodiní kdykoli chcete, mne však vždycky nemáte. ⁸Udělalala, co mohla: už napřed pomazala moje tělo k pohřbu. ⁹Amen, pravím vám: všude na celém světě, kde bude hlásáno evangelium, bude se na její památku vypravovat také o tom, co vykonala.“

JIDÁŠ ZRAZUJE JEŽÍŠE VELEKNĚŽÍM

Mk 14,10-11

¹⁰Jidáš Iškariotský, jeden z dvanácti, odešel k velekněžím, aby jim ho zradil. ¹¹Jak to uslyšeli, zaradovali se a slíbili, že mu dají peníze. Hledal tedy vhodnou příležitost, jak by ho zradil.

PŘÍPRAVA VELIKONOČNÍ VEČEŘE

Mk 14,12-16

¹²První den o svátcích nekvašeného chleba, když se zabíjel velikonoční beránek, zeptali se učedníci Ježíše: „Kam chceš, abychom ti šli připravit velikonoční večeři?“ ¹³Tu poslal dva ze svých učedníků a řekl jim: „Jděte do města, a tam vás potká člověk, který ponese džbán vody. Jděte za ním, ¹⁴a kam vejde, řekněte hospodáři: Mistr vzkazuje: Kde je pro mě večeřadlo, ve kterém bych mohl se svými učedníky jíst velikonočního beránka? ¹⁵On vám ukáže velkou horní místnost opatřenou lehátký a připravenou. Tam nám přichystejte večeři.“ ¹⁶Učedníci odešli, přišli do města a našli všechno tak, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka.

OZNAČENÍ ZRÁDCE

Mk 14,17-21

¹⁷Večer přišel Ježíš s Dvanácti. ¹⁸Když byli u stolu a jedli, řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí, ten, který se mnou jí.“ ¹⁹Zarmoutili se a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já?“ ²⁰Odpověděl jim: „Jeden z Dvanácti, který si se mnou namáčí v téže míse. ²¹Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“

USTANOVENÍ EUCHARISTIE

Mk 14,22-25

²²Když jedli, vzal chléb, požehnal ho, lámal a dával jim ho se slovy: „Vezměte. To je mé tělo.“ ²³Potom vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něho všichni. ²⁴A řekl jim: „To je má krev smlouvy, která se prolévá za všechny. ²⁵Amen, pravím vám: už nikdy nebudu pít z plodu révy až do toho dne, kdy z nového plodu budu pít v Božím království.“

ROZHOVOR CESTOU DO GETSEMANE

Mk 14,26-31

²⁶Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu. ²⁷Ježíš jim řekl: „Všichni se pohoršíte, neboť je psáno: Budu bít pastýřem a ovce se rozprchnou. ²⁸Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.“ ²⁹Petr mu na to řekl: „I kdyby se všichni pohoršili, já ne!“ ³⁰Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, že ty dnes této noci, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ ³¹Ale on ještě rozhodněji tvrdil: „I kdybych měl jít s tebou na smrt, nezapřu tě!“ Stejně tak mluvili všichni.

JEŽÍŠ SE MODLÍ V GETSEMANE – SPÍCÍ UČEDNÍCI

Mk 14,32-42

³²Přišli k venkovskému dvorci, zvanému Getsemany, Ježíš řekl učedníkům: „Poseďte tady, až se pomodlím.“ ³³A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. A pak se ho zmocnila hrůza a úzkost. ³⁴Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“ ³⁵Trochu poodešel, padnul na zem a modlil se, aby ho, jestliže je to možné, minula ta hodina. ³⁶Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné, odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne, co já chci, ale co ty chceš.“

³⁷Potom se vrátil a našel je, jak spí. Řekl Petrovi: „Šimone, spíš? To jsi nemohl ani jednu hodinu bdít? ³⁸Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.“ ³⁹A zas odešel a modlil se stejnými slovy. ⁴⁰Znovu se vrátil a našel je, jak spí, protože se jim únavou zavíraly oči, takže nevěděli, co by mu odpověděli. ⁴¹Přišel potřetí a řekl jim: „Jen spěte a odpočívejte dál! – Už dost! Přišla ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. ⁴²Vstaňte, pojďme! Hle, je tady můj zrádce.“

JIDÁŠ ZRAZUJE JEŽÍŠE

Mk 14,43-46

⁴³Když ještě mluvil, tu se objevil Jidáš, jeden ze Dvanácti, a s ním celý houf s meči a kyji, jak je poslali velekněží, učitelé Zákona a starší. ⁴⁴Jeho zrádce s nimi smluvil znamení: „Koho políbím, ten to je, toho se chopte a obezřetně ho odveďte!“ ⁴⁵A když Jidáš přišel, hned přistoupil k Ježíšovi a řekl: „Mistře!“ A políbil ho. ⁴⁶Oni pak vztáhli ruce na Ježíše a zmocnili se ho.

JEŽÍŠOVO ZATČENÍ

Mk 14,47-52

⁴⁷Jeden z okolo stojících však vytasil meč, udeřil veleknězova služebníka a uťal mu ucho. ⁴⁸Ježíš jim řekl: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli. ⁴⁹Býval jsem den co den u vás v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. Ale musely se splnit výroky Písma.“ ⁵⁰Tu ho všichni opustili a utekli. ⁵¹Jeden jinoch šel za ním, měl pouze lněné plátno, přehozené přes holé tělo. I toho se chtěli zmocnit, ⁵²ale on jim nechal plátno v rukou a utekl nahý.

JEŽÍŠ PŘED VELERADOU

Mk 14, 53-65

⁵³Ježíše odvedli k veleknězi. Tam se shromáždili velekněží, starší a učitelé zákona. ⁵⁴Petr šel zpovzdálí za ním, až dovnitř do veleknězova dvora, sedl si mezi služebníky k ohni a ohříval se.

⁵⁵Velekněží a celá velerada hledali nějaké svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenacházeli. ⁵⁶Mnozí sice proti němu lživě vypovídali, ale jejich výpovědi nebyly shodné. ⁵⁷Někteří pak vystoupili a lživě proti němu vypovídali: ⁵⁸„My jsme ho slyšeli, jak říkal: Já zbořím tento chrám, udělaný rukama a ve třech dnech vystavím jiný, rukama neudělaný.“ ⁵⁹Ale ani v této věci nebylo jejich svědectví shodné.

⁶⁰Tu povstal velekněz, postavil se doprostřed a zeptal se Ježíše: „Nic neodpovídáš na to, co tito lidé proti tobě vypovídají?“ ⁶¹On však mlčel a vůbec nic neodpověděl. Velekněz se ho znovu zeptal: „Ty jsi Mesiáš, syn Požehnaného?“ ⁶²Ježíš odpověděl: „Já jsem. A uvidíte Syna člověka, jak

sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.“⁶³Tu roztrhl velekněz své roucho a prohlásil: „Nač ještě potřebujeme svědky?⁶⁴Právě jste slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“ Oni všichni prohlásili, že je hoden smrti.

⁶⁵Někteří na něho začali plivat, zahalovali mu tvář, tloukli ho pěstmi a říkali mu: „Ukaž, že jsi prorok!“ Také služebníci se do něho pustili a bili ho.

PETROVO ZAPŘENÍ

Mk 14,66-72

⁶⁶Petr byl dole na dvoře a přišla tam jedna z veleknězových služek.⁶⁷Když uviděla Petra, jak se ohřívá, podívala se na něj a řekla: „Ty jsi také byl s tím nazaretským Ježíšem!“⁶⁸Ale on zapřel: „Nevím, ani nerozumím, co povídáš.“ Pak šel ven k prostranství brány. A kohout zakokrhal.⁶⁹Ta služka tam Petra uviděla a hned zase začala říkat lidem, kteří tam stáli: „To je jeden z nich.“⁷⁰Ale on opět zapíral. Za chvíli zase řekli Petrovi ti, kteří tam stáli: „Opravdu, patříš k nim, vždyť jsi přece Galilejec!“⁷¹On se však začal zaklínat a zapřísahat: „Neznám toho člověka, o kterém mluvíte.“⁷²A hned zakokrhal kohout podruhé. Tu si Petr vzpomněl, jak mu Ježíš řekl: Než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš. A propukl v pláč.

JEŽÍŠ PŘED PILÁTEM

Mk 15, 1-15

¹Hned zrána velekněží se staršími a učiteli Zákona, to je celá velerada, vynesli rozhodnutí, dali Ježíše v poutech odvést a vydali ho Pilátovi.²Pilát se ho otázel: „Ty jsi židovský král?“ On mu odpověděl: „Ty to říkáš.“³Velekněží proti němu přednesli mnoho žalob.⁴Pilát se ho znovu zeptal: „Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují!“⁵Ježíš však už vůbec nic neodpověděl, až se Pilát divil.

⁶O svátcích jim vladař propouštěval vězně, o kterého požádali.⁷Právě byl ve vězení jistý Barabáš, ještě s jinými vzbouřenci, protože se při vzpouře dopustili vraždy.⁸Lid přišel nahoru a začal Piláta prosit o to, co pro ně vždycky dělával.⁹Pilát jim na to řekl: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“¹⁰Věděl totiž, že ho velekněží vydali z nenávisti.

¹¹Velekněží však poštváli lid, ať jim raději propustí Barabáše. ¹²Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“ ¹³Oni začali křičet: „Ukřižuj ho!“ ¹⁴Pilát jim namítl: „Ale co udělal špatného?“ Oni však křičeli ještě víc: „Ukřižuj ho!“ ¹⁵Pilát chtěl lidu vyhovět, proto jim propustil Barabáše. Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.

VOJÁCI SE VYSMÍVAJÍ JEŽÍŠI

Mk 15,16-20

¹⁶Vojáci ho odvedli dovnitř dvora, to je do vládní budovy a svolali celou četou. ¹⁷Oblékli mu rudý plášť, upletli mu trnovou korunu a nasadili mu ji. ¹⁸Pak ho začali pozdravovat: „Buď zdrav židovský králi!“ ¹⁹Bili ho rákosovou holí po hlavě, plivali na něj, klekali na kolena a holdovali mu. ²⁰Když se mu dost naposmívali, svlékli mu rudý plášť, oblékli mu zase jeho šaty a vyvedli ho, aby ho ukřižovali.

JEŽÍŠ UKŘIŽOVÁN

Mk 15,21-32

²¹Jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole a šel kolem, byl to otec Alexandra a Rufa, přinutili, aby nesl jeho kříž. ²²Přivedli ho na místo, kterému se říká Golgota, což znamená v překladu Lebka. ²³Dávali mu víno s přimíchanou myrhou, ale on ho nepřijal. ²⁴Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty: losováním o nich rozhodli, co si kdo má vzít. ²⁵Bylo devět hodin dopoledne, když ho ukřižovali. ²⁶Jeho provinění hlásal nápis: „Židovský král.“ ²⁷Zároveň s ním ukřižovali další dva zločince, jednoho po jeho pravici, druhého po levici. Tak se splnil výrok Písma: „Byl počítán mezi zločince.“ ²⁹Ti, kdo přicházeli okolo, potupně proti němu mluvili, potřásali hlavou a říkali: „Hleďme, chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět.“ ³⁰Zachraň sám sebe a sestup z kříže!“ ³¹Stejně tak se mu mezi sebou posmívali i velekněží a učitelé Zákona a říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže.“ ³²Mesiáš, izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, abychom to viděli a uvěřili!“ Tupili ho i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni.

JEŽÍŠOVA SMRT

Mk 15,33-37

³³Když bylo dvanáct hodin, nastala po celém kraji tma až do tří odpoledne. ³⁴Ve tři hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachthani?“ To je v překladu: Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil? ³⁵Když to uslyšeli někteří z těch, kdo stáli kolem, řekli: „Hleďte, volá Eliáše!“

³⁶Jeden z nich odběhl, namočil houbu do octa, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít, říkal při tom: „Počkejte, chceme vidět, zdali ho přijde Eliáš sejmut.“ ³⁷Ježíš však vydal mocný hlas a vydechl naposled.

ROZTRŽENÁ CHRÁMOVÁ OPONA – SETNÍKOVO VYZNÁNÍ

Mk 15,38-39

³⁸Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů. ³⁹Když setník, který stál při tom naproti němu, uviděl, že tak vydechl naposled, prohlásil: „Tento člověk byl opravdu Syn Boží!“

JEŽÍŠŮV POHŘEB

Mk 15,40-47

⁴⁰Zpovzdálí přihlížely také některé ženy, mezi nimi Marie Magdalská, Marie, matka Jakuba Mladšího i Josefa, a Salome. ⁴¹Ty ho následovaly a sloužily mu už tehdy, když působil v Galileji – i mnoho jiných, které spolu s ním přišly do Jeruzaléma.

⁴²Mezitím už nastal večer. Protože byl den příprav před sobotním svátkem, ⁴³přišel vážený člen velerady Josef z Arimatie, který sám také očekával Boží království, a odvážně šel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. ⁴⁴Pilát se podivil, že by už zemřel. Dal si proto zavolat setníka a ptal se ho, zdali je už mrtvý. ⁴⁵Když mu to setník potvrdil, daroval Josefovi mrtvé tělo. ⁴⁶Ten koupil lněné plátno, sňal tělo, zavinul ho do plátna a uložil do hrobky, která byla vytesána ve skále, a před vchod do hrobky přivalil kámen. ⁴⁷Marie Magdalská a Marie, matka Josefova, se dívaly, kam byl Ježíš položen.